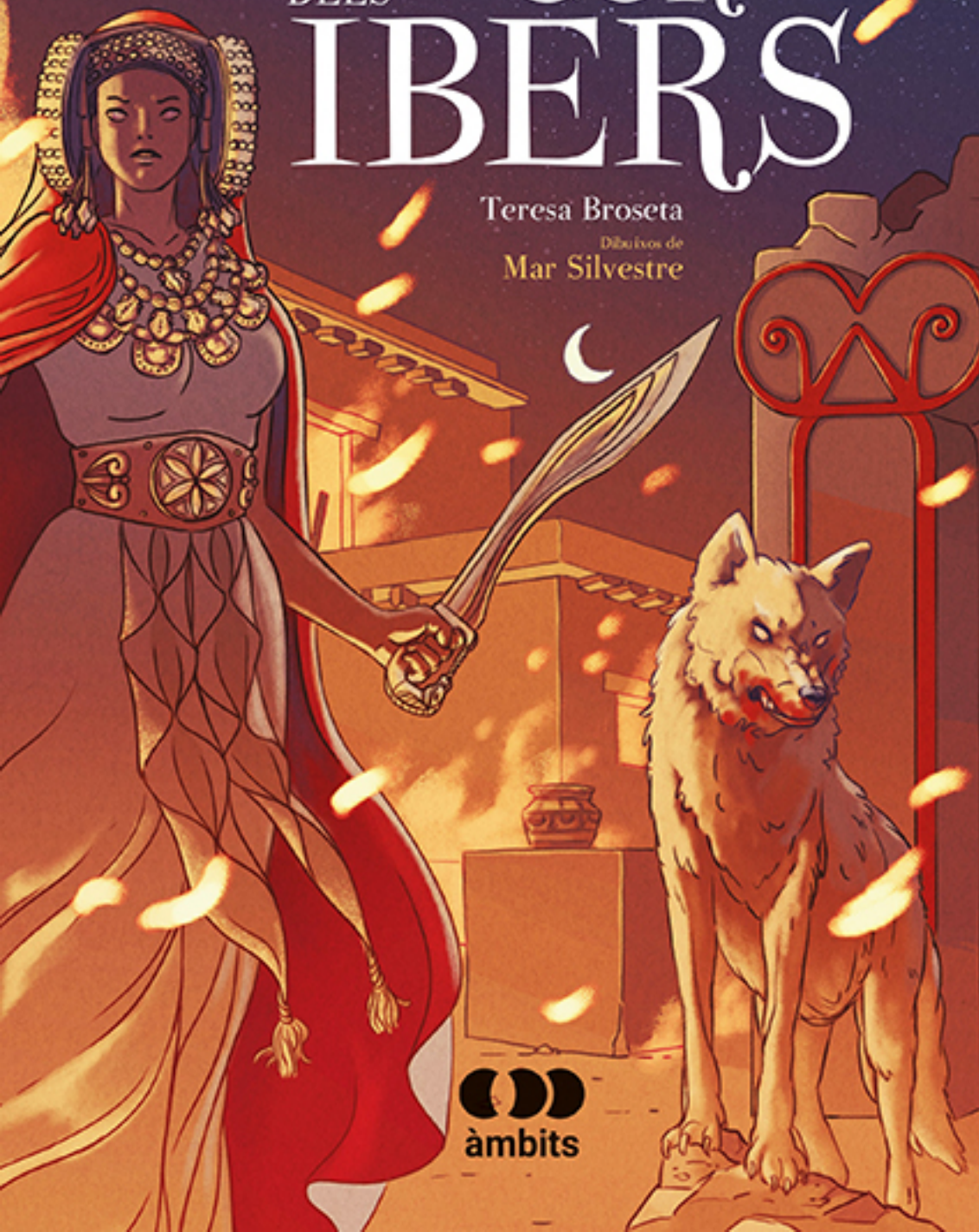

EL COR
DELS
IBERS

Teresa Broseta

Dibuixos de

Mar Silvestre

àmbits

I

UN REGUITZELL DE DESGRÀCIES

Feia hores que plovia a bots i barrals. Rius d'aigua i fang corrien pels carrers, inundaven els corrals i amenaçaven de desfer les parets d'adob de les cases. Neitin, la jove sacerdotessa de la ciutat d'Ilici, escoltava la pluja amb el cor en un puny, fregant-se nerviosament les mans. Quantes desgràcies més podien caure sobre el seu poble?

Els trons que ressonaven en les muntanyes semblaven cada volta més a prop. De sobte, la llum blanquíssima d'un llamp tornà la nit en dia i Neitin, amb els ulls tancats, comptà en veu baixa.

–Un, dos, tres...

L'esclat violent del tro no la deixà arribar al quatre. Neitin tremolà. La tempesta s'acostava a la ciutat a pas lleuger, no hi havia dubte. Començà a pregar als déus en veu baixa, però no arribà a completar la primera frase. Un altre llamp il·luminà el món i, pràcticament a la vegada, el bram del tro la llançà de genolls a terra. Atordida, escoltà els crits de desesperació que la gent proferia al carrer.

–Auxili!

–Ajuda!

–Foc!

Neitin s'alçà de terra i s'espolsà la roba abans d'acostar-se a la porta. Una sacerdotessa havia de mostrar-se sempre amb dignitat davant del seu poble. En obrir-la, l'espectacle que contemplaren els seus ulls la deixà sense paraules. Pertot arreu hi havia parets rebentades, i sostres afonats, i ferits que s'arrossegaven per terra, i crits d'espant. Una olor de llenya ho omplia tot i Neitin mirà al seu voltant, sense saber on atansar-se, ni quina necessitat tractar de resol-

dre. Va veure a prop Aunia, una veïna que havia donat a llum pocs dies abans. Amb el seu nadó en braços, semblava tan atordida i tan espantada com la mateixa Neitin.

–Què és el que crema, Aunia? –li preguntà, angoixada.

–La carrasca, Neitin –contestà la dona, amb un gemec–. Diuen que el llamp l’ha travessada de part a part i que està encesa en flames.

Neitin va sentir que s’ofegava. La carrasca que ocupava el centre de la població, al peu de la qual se celebraven les cerimònies més solemnes..., podia ser veritat que l’havien perduda per sempre? Alçant-se la túnica, va córrer cap a la plaça, lluitant per no mirar en cap altra direcció.

–Neitin!

–Neitin, ajuda’ns!

–Neitin, espera!

Ignorant les veus que la cridaven, arribà a la plaça amb el cor a la boca. Aunia tenia raó. La carrasca era una agulla de foc que s’alçava al

cel, insensible a la pluja que queia a cànters, davant de la mirada incrèdula d'un grapat de gent.

La sacerdotessa encara no havia eixit del seu astorament quan la veu colèrica del rei tronà a la plaça.

–Neitin, sacerdotessa d'Ilici! Com és possible que els déus s'acarnissen així amb nosaltres?

Neitin no tenia resposta per a aquella pregunta, que ella mateixa es repetia des de feia tres llunes. Tres llunes durant les quals la ciutat d'Ilici havia patit tota mena de desgràcies, de malalties a plagues, d'inundacions a incendis. Tres llunes que havia passat pregant als déus, sense que les seues oracions semblaren tindre algun efecte. Mirant de calmar els ànims del rei, i de tots aquells que s'aplegaven al seu voltant, Neitin adoptà el paper que li pertocava. Redreçant l'esquena, clavà la mirada en els ulls encesos del rei i controlà la tremolor de la veu abans d'assegurar amb solemnitat:

–Demà mateix, senyor, demanarem perdó i pietat als déus amb una cerimònia extraordinària.

–Un sacrifici, finalment? –interrogà el rei, esperançat.

–Sí, senyor. Un sacrifici.

Sense esperar a veure l'efecte que causaven les seues paraules, Neitin girà cua i s'apressà a tornar a casa. Ho acabava de dir i ja se n'havia penedit. Un sacrifici! No li agradaven gens els sacrificis, a Neitin. No havia entés mai que acabar amb una vida poguera complaure d'alguna manera els déus i les deesses. Però això era el que li reclamaven, el rei i la resta del poble, des de feia tres llunes, i ja no li quedaven excuses ni bones paraules per a contentar-los. Es posava malalta quan havia de clavar el punyal del sacrifici en el cos d'un animal innocent, odiava tacar-se les mans de sang i, més encara, haver de regirar les entranyes encara calentes de la víctima. Però encara li agradava menys que la consideraren culpable de tots els mals de la ciutat per negar-se a fer-ho.

Camí de casa, s'esforçà a llevar-se del cap aquells pensaments que no la deixaven viure. No

era hora de lamentar-se. Era hora de curar els ferits, de resoldre les necessitats més urgents dels damnificats, de preparar els cossos dels morts per al seu últim viatge.

Com sospitava, aquella va ser una nit llarga, intensa i sense son. Per fortuna, els morts en foren només dos, i no li costà massa preparar-los per al funeral. Els ferits, per contra, es comptaven per desenes. Neitin passà la nit preparant tisanes, cosint traus al cap, embenant braços i cames, repartint ací i allà paraules de tendresa i de consol. Mentre es multiplicava per a atendre'ls, no deixava de regirar el calaix de la memòria. S'esforçava a recordar totes les oracions i tots els passos del ritual del sacrifici. Tot el que li havia ensenyat Kara, l'antiga sacerdotessa d'Ilici, la seua volguda mestra. Tant de bo la tinguera encara al seu costat. Kara sempre sabia què dir i què fer. Sabia com ajudar els vius i com acomiadar els morts, com conservar el favor del rei i com aconseguir els déus, sempre exigents.

La tempesta havia passat i el sol brillava en el cel quan Neitin tornà a quedar-se a soles. Murmurant suaument la primera oració del dia, començà a preparar-se per a la cerimònia. Es llevà la túnica tacada de sang, es fregà el cos amb un drap banyat amb aigua de timó i es trenà els cabells amb gràcia i delicadesa. Parà atenció a posar-se correctament les vestidures cerimonials, la túnica d'un blanc puríssim, la capa roja, les sandàlies de cuir. Després, buscà la capsa de les joies, la que guardava l'aixovar de les sacerdotesses d'Ilici. Era una capsa senzilla, de fusta polida, sense més decoració que quatre espigues de blat, però el seu contingut era un tresor. Neitin escampà damunt del llit els anells, les polseres, les arracades, els braçallets i els collars. Dubtà un moment, però acabà decidint que s'ho posaria tot. Per més que no es trobava còmoda amb el cos carregat de joies, era conscient de la seua importància. Com més magnífic fora el seu aspecte, més possibilitats tenia de revifar la fe i l'esperança del seu poble.

Neitin guanyà el carrer a pas lent, amb el peveter encés entre les mans i el ganivet ritual penjant del cinturó. Camí de la plaça, només es detingué un moment per a creuar unes paraules amb un pastor de cabres que vivia a prop de sa casa. L'home l'escoltà i, amb una breu reverència, va córrer en direcció al seu corral.

Quan Neitin arribà a la plaça, la carrasca encara fumejava. Tot i que l'aire al seu voltant era quasi irrespirable, Neitin ocupà el lloc que li corresponia, a un pas de les branques cremades i ennegrides. Amb un fil de veu, començà a cantar els noms dels déus i les deesses mentre la plaça s'omplia de gent. A poc a poc, la veu de Neitin anà fent-se més ferma, quasi tan vibrant i tan forta com ho era el seu cor.

Recitava ja els últims noms quan el pastor se li acostà respectuosament. L'home li posà entre les mans una cabra de poques setmanes, negra com una nit sense estreles. Una cabra que belava desesperadament, com si ensumara el seu destí, i que Neitin s'esforçà a no mirar als ulls.

Un torrent de paraules de súplica va eixir dels seus llavis mentre alçava el ganivet ritual i el mostrava a una multitud silenciosa i sorpresa. D'un únic i precís moviment, la jove afonà el ganivet en el ventre de l'animal, que belà una última vegada.

El poble, començant pel rei, esclatà en crits d'entusiasme. Neitin, lluitant contra la pena i el fàstic que li produïa aquell ritual terrible, es mullà els dits amb la sang de la cabra, encara calenta. Mentre dibuixava en terra els complicats símbols de protecció de la ciutat, els crits de victòria de la gent no minvaren.

Com a remat de la cerimònia, Neitin botà foc al cos de la cabra. Allò també la disgustava. Tot i que la carn de l'animal era escassa, era una llàstima que ningú se la menjara. Ni els guerrers que ja anaven curts de forces, ni els llauradors que treballaven els camps de sol a sol, ni les mares que alletaven, ni les criatures que estaven en procés de créixer. Quan l'assaltaven aquells pensaments, Neitin patia. Potser no era

bona sacerdotessa, si es preocupava més per les necessitats del cos que per les de l'ànima...

Acabada la cerimònia, la plaça es buidà tan de pressa com s'havia omplit. Amb les esperances renovades, els habitants d'Ilici s'apressaren a netejar de fang les cases i els corrals, a reparar els sostres afonats, a reforçar les parets clevillades. A poqueta nit, quan en totes les cases s'amania un sopar escàs, una estranya remor els posà en alerta. Els gossos udolaren pels carrers, els cavalls renillaren als estables, les ovelles i les cabres belaren als corrals. Segons després, un terratrèmol sacsejà la ciutat sencera i va provocar el pànic i la desesperació de la gent.

Neitin, paralizada per la sorpresa, va veure com tremolaven les peces del teler, com es bolcaven les gerres d'olives i els pitxers plens d'aigua, com s'estavellaven en terra els gots i els plats en què menjava cada dia. Sentia els crits de por de la gent, les súpliques que llançaven als déus, i tot li semblava part d'un malson del qual no aconseguia despertar. Només reaccionà quan el peveter

preferit de Kara caigué de la lleixa i redolà als seus peus. Agenollant-se a arreplegar-lo, esclatà en llàgrimes.